

IX. Slavnosti Adama Michny

z Ottradovic

Jindřichův Hradec

2003

Pátek 10.10.

17:00 proboštský kostel Nanebevzetí Panny Marie:

REQUIEM ZA ADAMA MICHNU

(Heinrich Schütz: MUSICALISCHE EXEQUIEN – Collegium 419 Praha)

19:30 Museum/ minorité - *Convivium I.:*

„FRAUCIMOR“

(hudba v dámské komnatě)

Sobota 11.10.

9:30 Museum/ minorité – povídání se zpíváním:

„KDE TAK RYCHLE JDEME?“

(hudební pouta & půtky „lutrínů“ s katolíky)

(J.Kvapil & M.Pospíšil)

11:00 Museum/ minorité - taneční minikurs:

„TRIPLY JSOU V PÍSNIČCE“

(Božsky Michnovské Taneční Trojčení)

(Eliška Trojanová & František Dolejší)

17:00 Museum/ k.Sv.Jana Křtitele – koncert:

„CONSONAT GERMANIA A LAUDIS“

„Štymuje Německo Chválami“

(Adam Michna & spol. v mocnářství, kde dokonce i sám císař komponuje)

(vstupné: 60,- před koncertem na místě)

19:30 Museum/ minorité - *Convivium II.:*

„BACHANALISTICA“

(pěje a pije, hráje a jí RITORNELLO & hosté – vstupné v naturáliích vítáno!)

Neděle 12.10.

9:00 mše sv. v proboštském kostele Nanebevzetí Panny Marie

(začátek procesí v 8:45 od sloupu Nanebevzetí P. Marie na náměstí Míru)

„MICHNIANA MISSA MIXTA“

(další „pokus o rekonstrukci“ bohoslužby v Michnově době...)

IX. Slavnosti Adama Michny z Ottradovic

Jindřichův Hradec 2003

Pátek 10.10.

17:00 proboštský kostel Nanebevzetí Panny Marie:

REQUIEM ZA ADAMA MICHNU

(Heinrich Schütz: MUSICALISCHE EXEQUIEN – Collegium 419 Praha)

Jindřichův Hradec začátku 17. století byl z velké části luteránským městem. Ale tzv. *Pietismus* v té době „vpustil“ do chrámu i do všedního života řadu hledisek a zvyklostí, které stěží najdeme v protestantismu dnešním. A naopak katolicismus (na počátku 17. stol. bylo v Čechách dohromady jen 7% římských katolíků!) se nebál například luterské hudby. Dokonce Adam Michna (také původem z nekatolické rodiny) navazoval na starší protestantské písně. Vědomě? Nevědomě? Na tom nezáleží, horizontálně jsou „mostem“ mezi lidmi a vertikálně „schodištěm“ vzhůru. Tímto směrem ukazuje i „hudba k hrobu“: MUSICALISCHE EXEQUIEN Heinricha Schütze, Michnova „protějška“ v Německu a staršího kolegy, tedy jakési „protestantské Requiem“. Skladba složená na texty bohatě využívané právě v katolické liturgii, byla v roce 1636 věnována zemřelému šlechtici, jenž dříve zpíval ve Schützově hudebním souboru. Na rozdíl od skutečného Requiem katolického obsahuje i parafrázi (nebo náhražku) andělského hymnu *Gloria* a poukazuje tak „jinak“ na radostnost posledních věcí člověka v jejich perspektivě **Nekonečna**.

19:30 Museum/ minorité - *Convivium I.:*

„FRAUCIMOR“

(hudba v dámské komnatě)

Dámy a pánové sedávali (anebo stávali) i v kostele odděleně... O to větším svátkem pak bylo setkání obou pohlaví! Také mnoho hudby, která se dnes hrává (pokud se vůbec hrává!), byla jaksi „vyhrazena“ rodu mužskému, ženskému anebo střednímu. „Lady Music“ přináší zvláštní možnosti, kouzlo a líbeznost, které je škoda předčasně mísit s drsným prvkem mužským. Ke *Conviviu I.* zazní v „dámském večeru“ s rozjímavou atmosférou pátku ladící hudba Michnovy „Loutny České“, „České Mariánské Muziky“, Kadlinského „Zdoroslavíčka“, „Zlaté Knihy Ctností“, a jiných v dámském podání.

Sobota 11.10.

9:30 Museum/ minorité – povídání se zpíváním:

„KDE TAK RYCHLE JDEME?“

J.Kvapil & M.Pospíšil

(hudební pouta & půtky „lutrínů“ s katolíky)

Smrt byla, je a bude společným jmenovatelem všech bez rozdílu. Dokonce i zápolící Luteráni a Katolíci, metající proti sobě „reklamy“ a „anti-reklamy“ v podobě písní, se sladili ve sladkých melodiích a harmoniích, takže Dar hudby se znova stal darem. Našim „miniseminářem“ nelze více než jen „nakousnout“ vydatnou porci této dravé i hravé hudby, a tak další badatele a hudebníky více provokovat k nové hloubavější a hlubší práci, k novým objevům „hudební archeologie“.

11:00 Museum/ minorité - taneční minikurs:

„TRIPLY JSOU V PÍSNIČCE“

Eliška Trojanová & František Dolejší

(Božský Michnovské Taneční Trojčení)

Dlouhé vysedávání ve škamnách a u hudebních nástrojů kazí postavy, nechá srdce obrůstat tukem, kazí rozhled po Světě a chut' žít a užívat si. Proto se i jesuitská mládež učila „za pochodu“ - méněno obrazně i fakticky. Při poutavých přednáškách, jak svědčí Balbín, hradečtí studenti se svým profesorem leckdy nečekaně a nepozorovaně zašli až k Třeboni, obrátili se tedy a šli (zase s přednáškou) zpátky. Celkem tedy tak 70 km. ...

Tanec bývá i stylizovanou poutí a Michna, který na dobové „hity“ „transplantoval“ své duchovní texty, nám dal možnost nechat proskočit nejen Duši, ale i Tělo v „Tanečních“.

17:00 Museum/ k.Sv.Jana Křtitele – koncert:

„CONSONAT GERMANIA A LAUDIS“

„Štymuje Německo Chválami“

(Adam Michna & spol. v mocnářství, kde dokonce i sám císař komponuje)

(vstupné: 60,- před koncertem na místě)

K bontonu dříve patřilo být i dobrým hudebníkem. A v zemi, kde i sám císař (Ferdinand III.), jeho syn (Leopold I.) a vnuk (Josef I.) byl dobrým skladatelem, nemohlo jistě být 17. století románovou „dobou temna“! Pokud nešlo jen o „císařovy nové šaty“ (s protekcí učitelů a opisováním od schopnějších sousedů), jistě bychom takového panovníka potřebovali i my... Na kulturu je totiž vždy potřeba přispívat (třeba při zpívání) a ona se pak odmění našim dětem... (Mat 6, 3.)

Jindřichův Hradec svou polohou mezi dvěma sídelními městy – Prahou a Vídni – byl druhým nejdůležitějším městem království. I Adam Michna tiskl své skladby v obou metropolích. Ve Vídni, jež byla pak městem dostaveníček nejlepší hudby 17. století vznikala, byla opisována a tištěna hudba Italů, Němců a Čechů. Ostatně: pro Italy byla i Praha samozřejmě v Germanii = Německu, a jistou „německost“ (ve smyslu solidnosti) naší kultury nelze než chválit! Císař Ferdinand III. a jeho italské choti se jen hrnula věnování z Itálie (Monteverdi, Rigatti), Italští byli kapelníci ve Vídni (Valentini, Bertali, Verdina, Sances), monarcha obdivoval hudbu Mazáka a Huebera, Mazák hrál hudbu Michny, v Praze později zemřelý Schmelzer skládal tanečky, moteta, mše. Inu, chvály na kulturnost panovníka se jenjen hrnuly, to byly asi časy!

19:30 Museum/ minorité - *Convivium II.:*

„BACHANALISTICA“

(pěje a pije, hraje a jí RITORNELLO & hosté – vstupné v naturáliích vítáno!)

Pánský „drsný“ element samozřejmě nebrání přijití maličkých, ani žen, ani maličkých žen, ale dominantní úlohu v pijáckých a hodovních písňích právem bere na sebe. Vždyť i břich bývával muži vycpáván na znamení větší blahobytnosti, zatímco dámy své útroby svíraly korzety a šněrováním! Bohatý *Reperoire* se nám zachoval v klášterních sbírkách: na pražském Strahově, z Kladrub u Stříbra, z Velehradu, z jesuitských pramenů... Pro lepší pochopení budou latinské zpěvy doplněny i krásnými českými překlady drsných textů.

Neděle 12.10.

9:00 mše sv. v proboštském kostele Nanebevzetí Panny Marie
(zacátek procesí v 8:45 od sloupu Nanebevzetí P. Marie na náměstí Míru)

Adam Michna, zaměstnaný nejpozději začátkem roku 1633 jako (chudý!) varhaník hudbou při proboštském kostele, jistě dodával hojné zásoby paraliturgické i liturgické hudby. Máme však dochováno jen pět mší tištěných, jednu v rukopise, jednu zádušní mši, jednu snad Michnovu františkánskou (jednohlasá „Missa Michniana“?) a torso veliké mše mariánské. Dobová praxe však často v liturgii kombinovala různé části různých skladeb pro *Ordinarium*. Proto se pokusíme sestavit „Michnovu“ mši podobným způsobem tak, abychom ukázali Michnovu šikovnost a nápaditost „vyšší“ komposice na latinský text. Jak jinak, než zas s tradičním Michnovým Jindřicho=Hradeckým procesím?

Slavnosti pořádané Městem Jindřichův Hradec se konají za laskavé podpory:

Psalterium s.r.o.

ZUŠ Vítězslava Nováka v Jindřichově Hradci

Proboštství v Jindřichově Hradci

Muzeum Jindřichohradecka

Pozn.:

- a)** Ubytování pro účastníky Slavností nám laskavě nabídla paní ředitelka ZUŠ v J.Hradci paní Jarmila Kulhavá. Jednoduché, ale osvědčené a mně osobně milé:
na podlaze, vlastních charimatkách a ve vlastních (..?) spacích pytlích.
- b)** Potřebovali bychom vědět, kdo kdy, abychom věděli co a jak.
- c)** Stravování v sobotu a v neděli ráno a v pátek a sobotu večer se pokusíme zařídit dohromady (alespoň pro ty skromnější), ostatní musí každý sám... At' žijí SAM!

N.B.: Více informací na:

Michael Pospíšil, Hollarovo nám. 13, 130 00 PRAHA 3, mobil: 603 293 766
michal_posp@volny.cz neb Ritornello@post.cz neb web: <http://web.quick.cz/ritornello>